

**Силабус курсу**  
**ГЕНЕТИЧНІ РЕСУРСИ РОСЛИН**

**Освітній ступінь** – перший (бакалаврський)  
**Галузь знань:** 20 Аграрні науки та продовольство  
**Спеціальність:** 202 Захист і карантин рослин  
**Освітньо-наукова програма** «Захист і карантин рослин»  
**Кількість кредитів:** 4 (на основі повної загальної середньої освіти),  
4 (на основі ОКР молодшого спеціаліста з терміном навчання 2 роки і 10 місяців), 4 (на основі ОКР молодшого спеціаліста з терміном навчання 1 рік і 10 місяців)  
**Рік підготовки, семестр** – IV рік, I семестр (на основі повної загальної середньої освіти), III рік, I семестр (на основі ОКР молодшого спеціаліста з терміном навчання 2 роки і 10 місяців), II рік, I семестр (на основі ОКР молодшого спеціаліста з терміном навчання 1 рік і 10 місяців)  
**Компонент освітньої програми:** вибірковий  
**Дні занять:** згідно з розкладом занять заліково-екзаменаційної сесії  
**Консультації:** згідно з графіком індивідуальної роботи  
  
**Мова викладання:** українська



**Керівник курсу**

к. с.-г. н, доц. Крижановська Маргарита Анатоліївна

**Контактна інформація**     [kryganovska@chem-bio.com.ua](mailto:kryganovska@chem-bio.com.ua); 0352-43-59-01

**Опис дисципліни**

*Мета навчальної дисципліни* — є формування у студентів знань та умінь з наукових основ про генетичні ресурси культурних рослин та їх диких співродичів, створення колекцій генетичні ресурси рослин (ГРР), генетичних банків, інтродукції зразків генофонду рослин, збереження колекцій, пошуку і добору колекційних зразків із необхідними для селекціонера господарсько-біологічними характеристиками.

**Навчальний контент**

	<b>Теми</b>	<b>Результати навчання</b>
<b>ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I.</b>		
1	Тема 1. Вступ. Завдання та значення курсу «Генетичних ресурсів рослин»	Знати: – світовий досвід збереження генетичних ресурсів; – основні генетичні центри походження та формоутворення культурних рослин, їх локалізацію; – основні світові генетичні банки рослин; – систему генетичних ресурсів рослин України; – основні форми, методи та засоби збереження генетичних ресурсів рослин; – методи визначення запасів рослинних ресурсів; – можливості раціонального використання генетичних ресурсів.
2	Тема 2. Законодавство України та світових міжнародних організацій про біорізноманіття планети та його збереження	
3	Тема 3. Способи збереження генетичних ресурсів	Вміти: – користуватись комп'ютерними базами даних інформаційної системи „Генофонд рослин”; – робити огляд основних груп корисних рослин у зв'язку з їх систематичним положенням.
<b>ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.</b>		
4	Тема 4. Система генетичних ресурсів рослин України	Знати: – принципи формування колекцій генетичних ресурсів; – види колекцій; – можливість та схеми використання донорів ознак для селекційних цілей;
5	Тема 5. Формування та ведення колекцій	– структуру та функції баз даних інформаційної системи „Генофонд рослин”;

6	Тема 6. Збереження колекційних зразків	– насіннезнавчі основи, технологію збереження насіння в насіннесховищах та його регенерації.
7	Тема 7. Принципи використання зразків колекцій	Вміти: – аналізувати банк даних базових, ознакових, генетичних, спеціальних колекцій; – використовувати класифікатор - довідник;
8	Тема 8. Інформаційне забезпечення системи генетичних ресурсів України	– вести пошук і добір вихідного матеріалу з необхідними параметрами з баз даних ознакових колекцій; – основну документацію щодо міжнародного співробітництва із збереження, обміну, створення колекцій генетичних ресурсів.

### Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 3	Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 6	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій для професійної діяльності.
ЗК 7	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями та пошуку.
ЗК 9	Здатність приймати обґрунтовані рішення.
СК 10	Здатність організувати роботи зі зберігання, транспортування, торгівлі та застосування засобів захисту рослин, спрямовані на адаптацію європейських вимог.
РН 1	Володіти знаннями, що сприяють розвитку загальної політичної культури та активності, формуванню національної гідності і патріотизму, соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей
РН 6	Коректно використовувати доцільні методи спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування об'єктів агробіоценозів та підтримання їх стабільності для збереження природного різноманіття.
РН 7	Складати технологічні карти для організації заходів із захисту рослин.
РН 14	Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.

### Літературні джерела

1. Насінництво й насіннезнавство зернових культур / за ред. М. О. Кіндрука. Київ : Аграрна наука, 2003. 240 с.
2. Волкодава В. В. Правове регулювання охорони сортів рослин. Київ : Алефа, 2003. 268 с.
3. Давидюк В. П. Національна доповідь України про збереження біологічного різноманіття. Київ : Хімджест, 2003. 112 с.
4. Драгавцев В. А. Использование мировых генетических ресурсов растений в стабилизации растениеводства. *Наукові основи стабілізації виробництва продукції рослинництва*. Харків, 1999. С. 276–291.
5. Рябчун В. К. Богуславський Р. Л. Генетичні ресурси рослин та їх роль у селекції. *Теоретичні основи селекції польових культур*: збірник наукових праць. Харків : ІР ім. В. Я. Юр'єва НААН, 2007. С. 363–398.
6. Теоретичні основи селекції польових культур: зб. наук. праць / за ред. В. В. Кириченка. Харків: ІР ім. В. Я. Юр'єва УААН, 2007. 400 с.

### Політика оцінювання

**Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

**Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

**Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

### Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-3) усне опитування	30
Модуль 2 (теми 4-8) усне опитування	30
Підсумковий контроль: письмова відповідь	40
Сума	100

### До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) робоча програма навчальної дисципліни;
- 2) навчальний контент (розгорнутий план лекцій);
- 3) тематика та зміст лабораторних робіт;
- 4) питання для самостійної роботи, поточного і підсумкового контролю;
- 5) електронне навчання у системі Moodle;
- 6) забезпечення дисципліни навчальними інформаційними джерелами, інструментами, обладнанням та програмним забезпеченням.